

Časopis sedmnáctka

2017/18 č. 2

REDAKCE:

Gabrhelová Veronika

Bábková Markéta

Šimková Daniela

Pavelková Renata

Kadlečíková Tereza

Salčíková Barbora

Kolaříková Eliška

Knihy

Kniha je sešitý nebo slepený svazek listů nebo skládaný arch papíru, kartonu, pergamenu nebo jiného materiálu, popsaný, potištěný nebo prázdný s vazbou a opatřený přebalem.

Kniha je též literární práce nebo hlavní oddíl této práce. Kniha publikovaná v elektronické formě se nazývá elektronická kniha (e-kniha) nebo e-book.

Knihovní a informační věda definuje knihu jako monografii pro její rozlišení od periodických publikací jako jsou časopisy nebo noviny.

Osoba se zaujetím pro knihy je označována jako bibliofil nebo knihomil. Člověk s chorobnou touhou psát knihy je označován jako grafoman, s nutkáním vydat vlastní knihu typoman.

Historie

Ústní podání (řeč, tradice, doslech) je nejstarší způsob rozšiřování zpráv a příběhů. Po zavedení písma v starověkých civilizacích byly informace zapisovány na hliněné destičky, ostraka, papyrus (Alexandrie, Byblos) nebo pergamenové svitky (Pergamon). V té době se objevují první knihovny (bibliotéky) pro jejich skladování (např. Alexandrijská knihovna).

Pergamenové svitky byly později postupně nahrazovány kodexem, což je svázaná kniha se stránkami a hřbetem, tedy forma většiny knih dodnes. Pro svitky byl nejčastěji používán papyrus, pro kodexy pergamen. Ten byl ve 14. století v Evropě nahrazen lacinějším papírem původem z Číny.

Před objevem knihtisku (v Číně) a zavedením tiskařského lisu byly všechny knihy psány ručně (rukopis). To je také činilo drahými a vzácnými. V raném středověku si knihy mohla dovolit jen církve, univerzity a bohatí a často bývaly připevněny řetězy k polici nebo ke stolu proti odcizení.

V polovině 15. století začaly být knihy v západní Evropě vyráběny blokovým tiskem (technika byla na východě známá už staletí předtím). Při blokovém tisku byl obrysový obraz celé stránky vyřezán ze dřeva. Matrice mohla být mnohokrát natřena inkoustem a použita na reprodukci kopií dané stránky. Výroba celé knihy byl ale stále náročný proces, vyžadující ručně řezanou desku pro každou stránku. Dřevěné desky také nebyly velmi trvanlivé a snadno se opotřebovaly nebo poškodily.

Nejstarší datovaný exemplář kopie pořízené blokovým tiskem uchovává Britská knihovna. Desku našel v roce 1907 archeolog Marc Aurel Stein v ohrazené jeskyni u Tun-chuangu v severozápadní Číně. Tiráž na konci obsahuje: *Uctivě vyrobil pro obecnou volnou distribuci Wang Jie ve prospěch svých dvou rodičů třináctého dne čtvrtého měsíce devátého roku Xiantongu (tedy 11. května 868).*

Čínský vynálezce Pi Sheng kolem roku 1045 vyrobil pohyblivé litery z kameniny (žádné příklady jeho tisku se ale nezachovaly). Znaky a zarovnávací výplně vkládal do mělké přihrádky a zaléval je horkým voskem. Po ztuhnutí vosku šla přihrádka s písmeny používat na tisk celých stránek.

Když Johann Gutenberg v 15. století zavedl knihtisk s kovovými pohyblivými literami, knihy začaly být levnější a široce dostupné. Odhaduje se, že před objevem tiskařského lisu bylo v Evropě vytvořeno ročně jen asi 1000 různých knih. Knihtisk představoval radikální změnu, kdy jedné knihy mohly být najednou vytištěny statisíce exemplářů. Např. jen dílna Hanse Luffta, tiskaře ve Wittenbergu, vytiskla mezi lety 1534 a 1574 více než 100 000 výtisků Lutherovy bible.

Další staletí znamenaly zlepšení tiskařského lisu i současně i podmínek pro svobodu tisku postupným uvolňováním přísných zákonů cenzury. V polovině 20. století knižní produkce v Evropě byla přes 200 000 titulů ročně.

S rozvojem počítačové sazby a především digitálního tisku na konci 20. století se vydávání knih pro autory i nakladatele stává dostupnějším. Vzniká také zcela specifický obor vydávání přizpůsobených knih, tzv. osobní knihy.

Na přelomu druhého tisíciletí byl dostupný internet a rozšiřuje se elektronická kniha. Na světě je kolem 129 864 880 knih.

Barbora Salčíková, VI.B

PRAGUE HANDBALL CUP

Fanoušci házené se již po několik let můžou o Velikonocích pravidelně těšit na velký mezinárodní turnaj v Praze. Letos se zúčastnilo 628 týmu z 25 zemí světa. Praha přivítala také mladé házenkáře z dalekých zemí, např. z Norska, Itálie, Izraele, Hong Kongu... Na turnaji panovala přátelská sportovní atmosféra. K dobré organizaci přispívala také mobilní aplikace PHC, která zpracovávala výsledky jednotlivých zápasů, podávala informace o sportovních halách a dokázala také navigovat řidiče k určitému cíli. Celý turnaj natáčela Česká televize a vysílala reportáže v televizi. "Pragáč" je výborná příležitost poznat nové přátele a poměřit si navzájem své sportovní dovednosti.

Daniela Šimková, VI.A

PLÁŽOVÁ HÁZENÁ

Slyšeli jste už někdy o tomto sportu? Jestli ne, tak se to právě teď dozvíte. Plážová házená je týmový sport, kde dva týmy se snaží házením a střelením vhodit míč do branky soupeře. Hra je podobná mezinárodní házené. Hraje ve 4 hráčích (3 hráči v poli a jeden brankář). Hraje se na pískovém hřišti o rozměrech 12x27 metrů. Rozměry branky jsou stejně jako u mezinárodní házené 3x2 metry. První čistě beachhandbalový klub v České republice byl založen v roce 1997 - Beach Handball Club Královo Pole. Ve stejném roce se konal i první turnaj v plážové házené v ČR - bylo to ve Slavkově u Brna. Hra se dělí na dvě poloviny, pokud oba týmy vyhrájí jeden z poločasů následuje tzv. trhákový rozstřel. V tomto sportu platí jak gól za jeden bod, též platí gól za dva body tj. pokud hráč udělá *parádičku* nebo pokud dá gól brankář.

Veronika Gabrhelová, VI.A

Škola je horor

Já se zblázním asi brzy,
po tváři mi tečou slzy.

Proč musí být škola tak těžká?

Tíha větší než hora Sněžka.

Proč se musíme učit pravopis,
bez něj snad dokážu napsat dopis.

Na co nám je pak tedy kalkulačka,
když bez ní počítáme dokolečka.

Proč se učíme na co je gravitace,
vždyť přece nejsem žádná hloupá opice.

Škola je prostě horor, to vám tvrdím,
když ráno sedm na budíku vidím.

Horory nejsou pro děti,
tohle mějte na paměti!

Renáta Pavelková, VI. C

JARO

Jaro je zpátky,
začínají hrátky.
Všechny děti chodí ven,
pletou mnoho věn.

Konečně je teplo,
a venku je světlo.
Slunce svítí,
na krásné kvítí.

Roste na velké louce,
v jakékoli délce.
Pyšní se svou krásou,
propojené láskou.

Eliška Kolaříková, VIII.B

JARO

Jaro je tu zase,
v krásném čase,
motýl sedí na base,
na kterou hraje prase.

Prase má hudební nadání,
není to k vystání,
nikdo ho nechrání,
hraje na zavalání.

Je to velmi módní prase,
oblíká se vkusně,
má se luxusně,
cítí se útulně.

Izabela Hnilicová, VIII.B

Rozhovor s paní Fikeisovou

1. Baví vás práce s žáky?

ANO

2. Líbí se vám postavení paní zástupkyně?

Ano

3. Jak dlouho učíte na téhle škole?

12. rokem

4. Na jaké vysoké škole jste studovala?

Na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně.

5. Jaký předmět vás ve škole nejvíce bavil?

Tělocvik a matematika.

6. Jaký předmět vám nejvíce šel?

Matematika.

7. Jaký byl váš největší průšvih?

Ve druhé třídě jsem se poprala se spolužákem a on spadl do kaluže, takže si roztrhl kalhoty, tak jsme je museli zašít a oprat je.

8. Co vám nejvíce chutná ve školní jídelně?

Mně chutná skoro všechno. 😊

9. Proč jste se rozhodla jít učit na tuhle školu?

Obcházela jsem více škol, když jsem chtěla jít do práce a tahle školu a byla nejbližší mému bydlišti.

10. Byla jste spíše chytrá nebo průšvihářka?

Chytrá.

11. Jaké jste měla zájmové kroužky, když jste byla malá?

Chodila jsem do atletiky.

12. Čím jste chtěla být jako malá?

Asi herečka nebo zpěvačka.

Tereza Kadlečíková, VI.C